

FELSŐMAGYARORSZÁGI HIRLAP

POLITIKAI UJSÁG

Megjelen minden szerdán és szombaton este.
Kéziratokat vissza nem adunk.
Szerkesztőség: Kazinczy-utca 5.
Kiadóhivatal: Landesmann III. és Társándl.

FŐSZERKESZTŐ:
Dr. HOLLÓ ANDOR

Előfizetési ár:
Égész évre 12 korona. Félévre 6 korona.
Negyedévre 3 kor. Egyes szám ára 12 fillér.
Hirdetéseket a legutánjában árban közlünk

Buza Barnáért.

— szept. 1.

Negyedik éve már, hogy Buza Barna elszakadt imádkozó magyar hazájától. Attól a hazától, amelyet olyan hő érzéssel, oly igazán mint ő, talán senki sem tud szeretni. Negyedik éve emészt a vágy, hogy a szeretet hazát viszont láthassa. S negyedik éve, hogy ez a vágy nem tud teljesülni. Pedig már nem egyszer állott a teljesülés küszöbén. De mintha valamely láthatatlan démon üzné vele gonosz játékait s az kapaszkodnék gátlólag sorsa kerekébe, mindannyiszor füstbe ment már-már teljesült reménye, meghiusult buzgó törekvése. Es — ha ugyan a reménység el nem hagyta még — negyedik éve, hogy egyre várja, mindig várja a megváltó szabadulást.

Amde van-e a reménynek ak kora mértéke, amely ennyi idő folyamán, ki ne fogyott volna? Három gyötrelmes esztendőnek keservesen sok sok hosszú órája rengeteg kínos perce fel ne örölné tengernyi édes reményt is? Csoda volna ez, igen nagy csoda, Méltán megérdemelne a reménykirály nevé, ha élne még keblében egy szemernyi jó reménység s volna irántunk érzéketlen polgártársai iránt, egy szemernyi bizalom a szívében.

De vajjon mi az oka annak, hogy vele egy időben rabságba esett honfitársai, bár hozzá képest óriási testalkatuk, már mindnyájan régen szívhatják a hazai balzsamos levegőt, ő meg, a gyöngye, törekeny testű, akinek hatalmas lelkét már annyit csodáltuk, hogyan is férhet meg ez igénytelen testben, még mindig raboskodni kénytelen?

Aligha nem csak ami gyenge akaratunk. Mert fel-fellobban ugyan bizonyos időközökben a társadalom egyes körében a jelszó: »Mentsük meg Buza Barnát!«. De kitartó céltudatos munka nem követi e szép szándékot nyomom. A cselekvés vagy meg sem indul, vagy azonnal ellankad a legelső akadálynál.

A minap ismét kísértett a napi sajtóban a hír, hogy politikai barátai, újabb akciót indítanak kiadatás érdekében. Vajjon lett-e belőle valami? S ha igen, vajjon erélyesebb, eredményesebb lesz e ez az előbbiekénél s nem hanyatlak-e le ez is fél uton? kitudja?

Mi állhat vajjon utjában a kicserélésnek, ha ezt komoly, tekintélyes tórum — aminőről most

szó van — komolyan akarja? Az-e, hogy Buza franciabarát volt s most ezt akarják a jó barátai a hosszú fogsággal rajta megtörölni? Vagy, hogy úgy szeretik a franciák, hogy nem is akarnak már tőle semmi áton megválni!

Avagy nem tudnak megegyezni a fejtátság dolgában? En vagyok olyan türelmes és kedves szeretetreméltó francia ellenfelekkel szemben, akiknek köréből a szabadság, egyenlőség, tevérség, hármás szent jelszava haldan világ körüli hódító utjaira elindult, hogy egyenlő értékűnek tartsam az ő nemzetbelijöket egy-egy magyarral. De ők talán nem így gondolkodnak? Talán több francia fogoly felszabadítását kívánják az ő szabadonbocsá-

tásáért? Ha ők ennyire lebecsülnék önmagukat, akár tizet is adhatnának ki ez egyetlen, nem közönséges honfitársunkért. Igen szép, ha ilyen ázsiója van a magyarnak. Avagy talán egyetlen internáltunk sem volna az országunkban béke időben szinte hemzsegő franciák közül? No, ez is kitelik tőlünk — barbár magyartól.

De akárhogy van is, ez ügyben már végre cselekedni kell. Ne hangoztassuk már többet, hogy; »Mentsük meg Buza Barnát!«. Tegyük is meg már egyszer!

Tartozunk evvel, — ne gondoljuk, hogy talán neki, óh, de hogy; — önmagunknak!

Gárdos Mór.

Ujszomolnok (Miskolczfalva) felavatása.

Miskolcz város bizottsága az újjáépített Ujszomolnokfalut átadta Zemplénum megyének.

A szinnai járásbeliek ünnepe.

— szept. 1.

A felvidéki véreink, akiket a kárpáti orosz betörés földig lecsujtott, az ország lakosainak nemcsak áldozatkészsége folytán már mint egy lidérc nyomásos álomra emlékeznek vissza az orosz invázióra. Ahol vad közköz hordák kivételével emberi mivoltukból, tobzódtak a pusztítás perverz gyönyöreiben, ma jótékony lelkek nemcsak adakozása folytán, porraiból feléledt a Phoenix, hirdette a magyar faj szívjóságát, soha el nem múló, vészben bajban kitartó testvéri együttérzését.

Vármegyénk felső járásának nagyon sok virágzó községe esett áldozatul a háború viharának. Sok ezerre megy a hajléktalanná vált lakosság száma, sok száz ezerre az a kár, amit a mindent pusztító orosz katonaság okozott.

Ahogy vítez hadseregünk fenéges csapásokkal kiverte a betolakodott ellenséget, »Az Est« felhívása folytán országos akció indult meg a sujított vidék felszabadítására.

Magánosok, testületlek, városok vállvetett versenyt fejtenek ki az adakozásban, sőt akadt sok olyan is, aki egy egész község újjáépítését vállalta. Ezek közlített Miskolcz városa is, elvállalva a szinnai járásbeli Ujszomolnok községünk helyreállítását. Az építési munkálatok befejeződtek és múlt hó 20-án megtörtént Ujszomolnok (Miskolcz

falva) községnek a lakosság részére történő hivatalos átadása.

A miskolcziak küldöttsége.

Miskolczi aug. 25-én indul el a küldöttség, dr. Genosi Samu bizottsági elnök vezetése alatt. A küldöttség tagjai voltak: Turj József, Istvánffy Gyula, Weidlich Pál, Matuskovics József, Schirilla Andor, Mózes Imre. A küldöttséghez hozzácsatlakoztak Takosányban Wiukler Ignác Máv. tüzeltvezető, Hajdu, Orbán, Wertheimer főfelügyelők, Szánthó Mihály főerdőtanácsos, mint a miniszterium megbízottja és a szinnai járási főszolgabíró, báró Fischer Lajos.

A küldöttség Takosányból kocsin folytatta útját a kitűzött ólja felé, amely Takosánytól mintegy 12 kilométernyire van.

Megérkezés Ujszomolnokra.

Ujszomolnokon a község lakossága ünnepélyben, fenyőgallyakból font díszkapu alatt várta a küldöttséget. Az újjáépített község kellemesen lepte meg a nézőket, 41 csinosan felépített kőház, nyilegényes utóan sorakozik egymás mellé. Azonban, sajnos, a községben nincs iskola, nem lakik ott egy intelligens ember sem, a papjuk egy kiváló magyar érzelmű ember, Bajczura János Zellőn lakik, a körjegyzőség Nagypólyánban van.

Podhejecky Dezső körjegyző, aki az orosz invázió idején is helyén maradt, panasolja, hogy

körjegyzősége 6 községében sehol sincs tanító. A felekezeti iskolák felépítéséről sem a gör. kath. püspökség, sem pedig az állam nem gondoskodott, 1914. óta nincs itt sehol sem iskola, sem tanító, sem tanítás, új nemzedék nő irástudatlan. (81 tanítóképes gyermek van.) Ez a nép lelkében, érzelmében magyar megmutatta az orosz betörés alkalmával is, csak nyelvében, ruházatában, elmeradottságában rúthán.

Ezen a magyarságra nézve hatalmas iskolahiányon, állami iskolák, óvodák felállításával sürgősen segíteni kell. A rengeteg vérvesszeséget szenvedett magyarságot a nemzetiségek magyarosításával kell szaporítani. A tanfelügyelőségünk minden igyekezettel legyen azon, hogy ezek a hibák, amelyek nagy fontosságuk miatt már bűn számba vehetők, mindenekelőtt sürgősen orvosoltassanak. Jövőnk fejlődésünk, létünk forog kockán.

A küldöttséget is mélyen áthatótta az iskolák sürgős szükségessége és azok mielőbbi felállítására írást szinten lépéseket fognak tenni.

A népház.

Majd kijelölte a bizottság a falu legeszebb helyén a templom és a leendő iskola telke mellett levő dombon a »Népház« helyét. Ebben a házban óvodát, olvasókört, népkönyvtárt terveznek felállítani, ugyancsak négy miskolczi tisztviselő család részére üdülő otthont, úgy, hogy a nyári időnyben egy-egy hónapi tartózkodással 20 család nyaralhatna ott, terjesztve a kulturát, magyarságot.

Éjjelre a küldöttség visszament Cziróka-Ujfaluba, ahol a körjegyzőknek voltak szívesen látott vendégek. Másnap, vasárnap következett a miskolcziak áldozatkészségéből felépített,

Ujszomolnok (Miskolczfalva) ünnepélyes átadása.

Reggel 8 órakor gyűlekezett a köznég, a lakosság és küldöttség, a hivatalos kiküldöttek: Szánthó Mihály főerdőtanácsos, br. Fischer Lajos főszolgabíró, Podhejecky Dezső körjegyző, az építést vezető: Lux Árpád m. kir. főerdőmérnök, Csutak Álmós erdőmérnök a templom elé, hol fél 9 órakor megkezdődött a szent mise, melyet az anyagyház és a szomszédfalva lelkésze segítése mellett Schirilla Andor miskolczi gk. lelkész és esperes celebrált.

Az első mise.

Felhangzott az első magyar szó az ujszomolnoki templomban! Feljethetetlen érzelmekkel, mély meghatottsággal töltve be a szíveket. —

E'obb ruthénul, majd magyarul mondott prédikációt Bajozura János zselői (anyaegyház) plébános.

„Mikor reánk szakadt a csapás, mikor az orosz betörés folytán menekülnünk kellett, itthagyni szülőfalunkat, mindenünket, mikor visszaérkeztünk a földig süjtva, kifosztva mindenünköl, egy falat kenyér nélkül, mikor nem volt helyünk, ahol fejünket lehajthassuk házsaink üszkei, akkor is hozzád imádkoztunk, szent Istenünk s Te nem hagytad el szegény népedet, a magyar nemzet testvérei kibelére ölelt, egy messze idegen város meghallotta jajsavunkat, felemelt. — Örök dicsőség szent nevednek! Örök hála a könyöröltes szívűeknek! Miskolcz város magasztos cselekedetét nem a történelem lapjai fogják megörökíteni, mert idővel azok megsárgulnak, de ez a szegény, földig süjtött nép soha nem felejtí, örök időkre imájába foglalja Miskolcz város nevét. Szeretettel, halaja örök időkre, nemzedékről-nemzedékre, mint egy dicső legendát fogja megörizni.”

Mikor a prédikáció után felhangzott az „Isten áldd meg a magyart!” minden szem megtelt könnye.

Házzsentelések. — Átadások.

Mise után a küldöttség és a nép a községi bíró házához vonult egyházi és nemzeti színű zászlók alatt, ahol is megkezdődött a házak bezzentelése és a hivatalos átadás. Itt a főszolgabíró üdvözölte Miskolcz város küldöttségét, majd pedig dr. Genosi Samu elnök intézett lelkes magyar beszédet a néphez, amelyet a körjegyző tolmácsolott. Még az ujszomolnoki községi bíró mondott megható beszédet, a község üdvözletét és háliját tolmácsolva a miskolziaioknak. Ezek után következett a jegyzőkönnyek aláírása, amelyet Miskolcz város nevében a bizottság minden tagja aláírt.

Az ünnepélyes, hivatalos aktus tehát beleződött. Felvidéki rutén népünk megismerte nemes Miskolcz város atyai gondosságú jó szívet, hazafias lakosságának áldozás készségét. A sokat szenvedett nép mint tündérmesét fogja elregélni a késői unokáknak, hogy nem messze onnan van egy nagy-nagy falu „a Miskolcz”, amelynek fejlődéséért, lakosainak boldogulásáért imádkozni, az ujszomolnoki hívőknek a haza után, legszentebb kötelességük.

megadatott és van sok száz olyan, ahol a lakosság az aszfalt-tal burkolt főutók hozamának megvételeére van csak feljogosítva. Az elbánsái mód variánságának okát adni nem tudjuk, csak az elszomorító mostoha eljárást szögezzük le.

Nem volna teljes a riport, ha még egy körülményről be nem számolnánk. — Nem láttuk a deputációban, mint vezetőt a műhely főnökét. Sőt úgy tapasztaljuk, hogy Szepesi Simon műhelyfőnök nem birtokosa annak a megértő kapcsolatnak, amely egy ilyen nagy üzem vezetője és munkások között más helyen fenn áll. Mint máskor, úgy ez uttal sem láttuk őt a mindenki által méltányosnak, jogosnak talált kívánság mozgató ereje gyanánt szerepelni. Ezért a műhelyfőnök ur egy hájzálynira sem mondhatja magának a közszimpátiáját sem. Ellenkezőleg. A nagyközönség, mely teljességben méltányolja a munkásság háborus teljesítményeit, a főnököt mint legcsekélyebbet várja el, hogy ő lesz szószólója a munkások kívánalmainak és összeköttetései általi igyekezik a teljesítéshez segítő kezelt nyújtani. A nagyközönség a műhelyfőnök úrban a munkásságnak nem jóbarátját látja, hanem azt a régi munkapárti korifeust, akinek a munkás csak arra volt jó, hogy a hátát tartsa, amelyen a főnök ur, az egyöntetű leszavazás jutalmazottja gyanánt emelkedjék.

Ma az idők megváltoztak. Nem Tisza István a miniszterelnök, Mezőner Gyula sem főispán. A demokraciia lovagjai ülnek a kormánykerékben, akik a dolgozó millióknak jogokat adnak.

Ezek az urak pedig nagyokat ütnek azokon, akik a világosodás ellenségei.

Élelmet követelnek a vasutasok.

Hol volt a műhelyfőnök, amikor a munkások baján kellett volna segíteni. :-

— szept. 1.

Egy szürke keddi napon, amikor máskor a munka robotjában görnyed a nemzet fegyvertelen hadserege, sokatlan dolog történt. A gépek egy pillanatra megállottak, a kohóban a tűz csendesen elhamvadt, kalapás, vész, furó kikerült a keszekből, mert a munkás hadsereg, jogos kívánalmainak, illetékes helyen való együttes megjelenés által óhajtott hangot adni.

A munkás elem, mely a háboru eleje óta a hazafias szellem megépítésében, a front és az itthoni műhelyek munkájában egyaránt komolyan és tiszteletreméltónak mutatkozott, deputációba ment.

A munkásság, amely a megélhetéssel járó gondok erőfáit, az elmult gondokkal terhelt esztendőben, néma béketűréssel igyekezett megdönteni, nem talált elegendő morális garanciát azokban az intézményekben, amelyek ellátásukról volt hivatalos gondoskodni.

A helybeli államvasuti gépgyár kedden monstre küldöttséget vezetett vármegyénk főispánja, gróf Széchényi György elé.

Azonban a főispán az időtájban Budapesten tartózkodott és így az ő távollétében Dókus Gyula a'ispán

ozadta az impozánsul megjelenteket.

Amilyen szokatlan volt a küldöttség mérete, épen úgy elütött a szónokú beszéde és az alispán válasza is a rendestől.

A munkásság nem béremelést kívánt, nem óhajtott személyes megjelenése által jogtalan eredményeket elérni, viszont az alispán a rideg szabályok szerint adta meg az érdemleges választ. Megértésre találtak a hajjal elpanaszoltak és megnyugvást keltett a kiátásba helyezett elintézési mód is. Nem akartak ugyanis a küldöttség menesztése által a munkások egyebet elérni, minthogy a főispán illetve az alispán támogassa azon kérelmüket, hogy a kormány engedélyezze nekik azt a jogot, hogy kettősen megdolgozott pénzükért, munkában eltöltött életük fenntartásához szükségelt kenyérmagvakat a vidéken is beszerezhessek.

A kívánság több a jogosnál. Ilyen irányban zudult fel a városunk más foglalatosságú lakossága is és hasonló kívánságokat hangoztatnak, méltán, más városok polgárai is.

Az eredmények érthetetlenül különbözőek. Volt város, amelyeknek a vásárlási jog kiterjesztése azonnal

nek. Hogy miért azt csak a magasságos Uristen és a rendőrkapitány ur tudná megmondani.

Szóvá tettük annak idején azt a lehetetlen állapotot, hogy a zöldség, gyümölcs és főzélékfélék áramiálmáló rendeletéről még a eklus harmadik részében sem — vett nálunk tudomást senki. Piacainkon fényes rendőri segédlet mellett dühög az áruzsorosa és a kétségbeesett közsönség — egyedüli élelembeszéző helye lévén a piac — fogosikergatva engedélyezni a követelt horribilis árat. A termelők és a kofák élnek a rendőrség okozta kivételes helyzetük előnyével és egymás után húzogatták le a hét bört a szegény vásárlókról. És ha észreveszik hogy akad a közsönség körében valaki, aki gazdaságokat szóvá méri tenni, annak a legsemtelemben módon, de igazunk teljes tudatában visszavágunk, hogy nincs az ára megmáximálva.

Különösen a száraz babbal, káposztával ugorka és paprikával gyümölcsösöl folyik most rettenetes üzérkedés. A száraz bab piaci ára oly messze van a maximálistól, mint Makó Jeruzsálemtől; literje 2 korona, aki 1 k. 60 ért vásárolt az ingyen jut hozzá a boldogságra felér egy győzelem okozta örömmel. A káposzta ára? Arról jobb nem is beszélni, az Eifel toronynál is magasabb. Ugorkát, paprikát csak darabszámmra adnak. Az előbbit 8—10, az utóbbit 20—30, fillérért adják darabonként, ellentétben a kilónkénti 40 és darabonkénti 8 filléres árral. A gyümölcsöknél ez a jelszó dominál. „Ha nem sdi meg amit kérek, haza viszem a malacomnak, annyitért ü is megessi.” Hogy mégis példával illusztráljuk, felemlítjük, hogy a kurtét kilónként 3 koronán, az ősi barackot 6 koronán, az almát 2 koronán, alól senki sem viszi haza. És a maximális ára? A fajlama 1. rendű K. 1-20, körte ugyanolyan minőségű 1 50, ősi baracké 2 korona. Hát a dinnye? Ezuttal nem hallgat a fűben, hanem messze szárcnyalóan ordítja a rendőrségünk tehetetlenségéről szóló himnusokat.

Hát meddig türjük még ezeket az ázsiai állapotokat? Hát mikor következik már el az az idő, amikor a rendőrség, a polgárok érdekében is fog valamint cselekedni? Hát nincsenek nálunk felettes hatóságok, akik le tudnák szoktatni a rendőrséget erről a blüns nemtörődömségről. Városi közlelmezési tanács, polgármester ur, Alispán ur, rázzák fel a rendőrséget ebből a kóros álmából, hiszen nem kisebb dologról van szó, mint egy jobb sorsra érdemes város lakosainak a történelemesétől való megmentéséről.

Eminens érdek, megérdemli, hogy cselekedjünk érte, de addig, amíg nem késő.

Jaj az a piac!

Mikor ébrednek már a rendőrség?

— szept. 1.

Az ország közlelmezésének minél zavartalanabbá és olcsóbbá tétele érdekében a Közlelmezési Hivatal és az illetékes miniszteriumok rendeletet rendelt után menesztettek a közigazgatási hatóságokhoz. A tökéletesítést célzó kormányrendeletek korántsem váltották ki azonban azt az eredményt, amelyet az intező körök azoktól vártak. Ugyanis a halomra kiadott kormányrendeleteknek töméses megjelenésükön kívül még az az eredendő hibájuk is meg van, hogy nem számol a teljesítés mikéntjével. Nem számol avval, hogy akadnak az országban olyan hivatalok is, ahol jó magyarán mondva fűtyűnek a kormányrendeletekre, kutyába sem veszik azokat és az azonnali életbeléptetés helyett a szemetes kosárba kerül-

Ajánlatokat a kiadóhivatalba kérek

„MODIANO-CLUBSPECIALITÉ“

SODORNI VALÓ SZIVARKAPAPIRNAK ÁRA

1 könyvecskében 60 lap van.

ma
20 fillér.

Minden könyvecskén rajta van a védjegy.

és a gyáros
alírása

S. J. Modiano

Ujabb rendelet a felmentésekről

Mikor adható bevárás engedély?

— szept. 1.

Mintegy két hónap óta tart már a katonai szolgálat alól felmentettek revíziója. Bár ezalatt az idő alatt sok köz- és magánisztviselet vonultak be, nagyon sokan vannak mégis olyanok, akiknek az ügye eddig elintézés nem nyert. Részint a felmentések késedelmes elintézése, részint téves intézkedések miatt sok panasz érkezett Szurmay Sándor br. honvédelmi miniszterhez, aki most a felmentési revízióra vonatkozólag újabb kiegészítő rendelkezést bocsátott ki.

A honvédelmi miniszter újabb rendelete, mely intézkedik a felmentettek részére kiállítandó bevárás igazolványokról is, megérkezett már a főispáni hivatalhoz és a katonai ügyosztályhoz. A rendelet fontosabb részei a következők:

A legtöbb panasz abból ered, mondja a rendelet, hogy egyes katonai hatóságok a honvédelmi miniszter rendelkezésének azon határozatát, hogy az időlegesen felmentett egyének felmentése egyáltalában meghosszabbítottnak nyilvánítatik, figyelmen kívül hagyták. A revíziós névjegyzékbe felvett, időlegesen már felmentve volt egyének felmentése, ha időközben felmentésük hatályon kívül nem helyeztetett, a revízió egész tartamára, vagy is addig, amíg rájuk nézve döntés nem történt, meghosszabbítottnak tekintendő.

Azok az arcvonaliszolgálóra nem alkalmas felmentettek, akiknek nem alkalmas voltak meglévő okmányaikból kétséget kizáró módon megállapítható, továbbra is felmentve maradnak. A felmentés megszüntetésére és a bevonulásra nézve a legfelsőbb véleményező hatóságok által, illetve a revízióból kifolyólag hozott határozat végérvényes. A fel nem mentett egyéneknek be kell vonulniok, bevárás engedély adása még a felmentési kéres megújítása esetén is szigorúan tilos.

A felmentési revízió következtében történő behívásoknál a behívó jegyek azonnal kiállítandók és kézbesítendők, a behívásokat azonban nem azonnalra, hanem a kézbesítési időt is számításba véve, mindig a hónap 10, vagy 20, vagy utolsó napjára akképp kell megállapítani, hogy a behívottaknak legalább négy nap álljon rendelkezésükre. Olyan legénységi állományú tanítók és tanárok, kik felvilágosítást a hadiszolgálóra, illetőleg néptelkesítési hadiszolgálóra fegyvernélalkalmas osztályozást nyertek, minden további eljárás mellőzéseivel a nem tényleges viszonyba helyezendők át. Ilyenek tehát nem tekintendők felmentetteknek és nem tartoznak a revízió alá, bevonulataik csak külön intézkedés alapján lehetséges.

Az új felmentési kérelmekre vonatkozólag megjegyzi, hogy a hadi forgalomba bevont hajózási társaságok, a vasutak és pénzügyőrség személyzetének felmentése feletti döntés is a revíziós bizottságok által történt.

A bevonulás felfüggesztése tárgyában a miniszter így rendelkezik újabban: Felhatalmazza a járási főszolgabírákat és városi polgármestereket, hogy oly esetekben, amikben egyes behívások az érvényben levő rendeletek, vagy érvényben levő bevárás engedélyek nyilvánvaló figyelmen kívül hagyása következtében rendeltettek el, az illető egyén bevonulását saját felelősségük mellett mindaddig felfüggesztik, amíg a tényállás tisztázódik. Az ily irányban szükséges iratváltások sürgősen intézendők el, rövid felvilágosításokat táviratilag vagy telefonon kell kérni és adni. Oly esetekben, amikben ily téves behívások folytán az illető egyén csapattestéhez már bevonult, a döntést a miniszter magának tartja fenn. Ily egyének a hozandó döntésig menetelakulásba vagy pótlási szállítmányba nem oszthatók be.

Visszaélések katonai szabadságolási igazolványokkal.

Munkában a katonai rendőrség.

— szept. 1.

Utóbbi időben a katonaság körében mind többen foglalkoznak szabadságolási igazolványok hamisításával. Egyelőre még nem tudni, honnan szerzik a katonák ezeket a nyomtatványokat, csak annyit sikerült kiderítenie a katonai rendőrség parancsnokának, hogy rendszerré vált a hamisítás és egyik-másik katonánál — sőt újabban már civileknél is — halomszámra vannak ilyen kitérítetlen, de már hivatalos pecséttekkel ellátott igazolványok.

Legutóbb is egy katonát fogott a katonai rendőrség, akinél Katz Jakab névre kiállított szabályszerű „Uraubschein” volt. A vallatásnál aztán kiderült, hogy a hurokra került ember soha sem volt katoná, hanem valahonnan 10 koronáért szerezte az igazolványát.

Peringer Chaim — mert így hívták az elfogott alkatonát — egy dohánycsempészettel foglalkozó társaságnak volt a tagja és az egyenruháját és szabadságolási igazolványát csak azért szerezte, hogy annál könnyebben csempészhesse ki Galiciába a dohányárakat.

Megmotozása alkalmával a talpbélésében közel 2000 koronát találtak, amelyet dohánycsempészet útján szerzett. Peringer a katonai rendőrség átadta a polgári hatóságnak és az ujhelyi rendőrkapitány az ország területéről való kitiiltésért.

De katonákat is fogtak el, akik hamis szabadságolási igazolványokkal igyekeztek kibújni katonai kötelezettségük teljesítése alól.

Gergely János közhuszár és Roth Nussem honvéd katonaszokevényeknél mintegy 40—50 szabadságolási igazolványt találtak hivatalos pecséttel ellátva kitérítetlenül. Sőt az utóbbinál kitérítetlen vasuti szabadjegyek és egy vasuti fülkekulcs is volt.

Természetesen mindkettőjük ellen megindult már a hadbírói eljárás szükség miatt. Dr. Vidor Dezső,

a katonai rendőrség parancsnoka ezenkívül még nyomozást folytat, hogy kiderítse, honnan erednek a szabadságolási igazolványok és vasuti jegyek.

Lehet, hogy legközelebb egy nagyobb bünszövetkezetről sikerül majd lerántani a leplet és akkor talán véget lehet majd vetni a szabadságolási igazolványokkal üztött bűnös visszaéléseknek.

HIREK.

— **Katonai kitérítések. Ófelsége** megparancsolta, hogy Sztanykovszky Sándor 10. h. gyalogezredbeli főhadnagynak, a kardok egyidejű adományozása mellett, legfelsőbb elismerése tudtul adassék. Az ellenséggel szemben tanúsított vitéz magatartásukért ifj. Szirmai István zászlós az elsőosztályú ezüst, Keresztessy Andor hadapródjelölt, mindketten a 66. gyalogezredben a bronz vitézségi érmet kapták.

— **Esküvő.** Kedden mult hó 28-án esküdtött örök hűséget lapuk kiadótulajdonosának leánya Landemann Frida, Kramer Oszkárnak, a tőketeresbi cukorgyár irodafőnökének. A polgári esketést Farkas Andor polgármester végezte, míg egyházi áldásban dr. Spira miskolci főrabbi részesítette az ifjú párt.

— **Előléptetés.** Ifj. Szirmai István, dr. Szirmai István vármegyei főügyész fia, a 66. gyalogezredben hadnaggyá lépett elő.

— **A tizes honvédezed halottal.** Mint a „10. honvéd” legutolsó száma írja az Uz völgyében új harok voltak, az új harok nyomán új dicsőség, új babérok, friss gyász. Az aug. hó 11. harokban Zemplénvármegye fia közli hősi halált haltak: Ambrus Ferencszakasvezető Sátoraljuhely, Berta Gyula Páozin, Szopkó István Battyán, P. Tóth József, B. Tóth Sándor Kolbása, Medve János Szegilong, Demján József Borsi.

— **Halálozás.** Kupisinszki Horváth Pál földbírtokos, vármegyei írodászt munkás életének 53-ik évében rövid szenvedés után elhunyt. Hült tetemei ma délután 3 órakor fogtak a helybeli köztemetőben örök nyugalomra tétetni.

— **Elfogott katonaszokevény.** Dicsőskő Istvánné feljelentést tett a katonai rendőrségen, hogy a mult hó 26-án este egyik katoná rokona meglopta. A katonai járó a megadott személyleírás alapján csakhamar elfogta Papp Mihály rég keresett katonaszokevényt. A járó a Dianna kertben lakadt rá a szökevény őrzetetőre, aki futásnak eredt és egész a longi erdőig futott. Itt azonban már nem bírta a szaladást és kénytelen volt megadni magát. Most már a hadbíróaság börtönében várja további sorsát.

— **Iskolai beiratások.** A helybeli r. k. elemi fiúiskolában a beiratások szept. 3—7-ig tartotnak meg és pedig d. e. 8—12-ig. Az 1-8-os osztályba lépő tanulók születésüket igazoló bizonyítványt tartoznak felmutatni. — Beiratás a sátoraljuhelyi iparos-tanonc iskolába. Az 1917—18. tanévre szept. 1—15-ig, 5—7 óráig az áll. el. iskolában fog megtartatni. Akit ezt elmulasztják, azok a val. és közokt. miniszter 1067000. sz. értelmében a rendőri bentetési bírósághoz fognak beadatni. Hábórus október 1. tanulók bizonyos időre felmentést nyerhetnek. A felmentést a munka

adónak írásban, vagy a beiratkor személyesen szóbelileg kell kérnie. — Beiratás az állami el. iskolába. Az 1917—18. tanévre d. e. 8—12 óráig fognak megtartatni, még pedig szept. 1 és 8-án az I. osztály, 4 és 5-én a II. oszt., 6 és 7-én a III. o., 10-én a IV. o., 11-én az V—VI. o. — A sátoraljuhelyi aut. orth. anyahitk. elemi fiú iskolájába a beiratások szept. 2 és 8-án d. e. 9—12 és d. u. 2—5-ig lesznek megtartva a hitk. Ujfalussy Endre-utcai irodahelyiségében.

Az első osztályba iratkozó tanulók születési időjüket igazoló bizonyítványt tartoznak felmutatni.

— **Német nyelv oktatás.** Magyar és német nyelvből képeisített polgári iskolai tanítóknál elvállal leányokat magánórákra. Felvilágosítást ad a kiadóhivatal.

— **Uri házból két iskolás leányt** teljes ellátásra elfogad egy uri család, hol zongorából és német nyelvből oktatást nyerhet.

— **Pórujlart kenyértolvaj.** Mult hó 29-én este a Rákóczy-utóan katonai járó a város határához közel jaggatásra és nyűszörgésre lett figyelmes. A hang felé tartott és egyszerre csak az uton vérben fetrengve egy katonát talált, akit borzasztó sebei megmozdulni sem engedtek. A járó csakhamar kocsit hozott, amelyen a katonai rendőrségre szállította a borzalmasan összevert katonát. Innen dr. Weisz Bertalan honvéddorvos

— miután első segélyben részesítette — a kórházba szállította. Mikor jobban lett, a katonai rendőrség meghallgatta a sérült katonát, aki bevallotta, hogy katonaszokevény és az éhség juttatta a katonai rendőrség kezére. Csörgő határában ugyan is egy kenyeret látott az egyik ablakban, amelyet — mert az éhség hajtotta — el akart emelni. Egy öreg asszony észrevette a lopást, larmát csapott, amelyre figyelmessé lettek a közeli cséplőmunkások, a kik aztán nemcsak hogy elvették tőle a kenyeret, de vasvillával és dorongokkal agyba-főbe verték, hogy aig tudott bevászorogni a város határáig. A fura módon megkevert katonaszokevényt felgyógyulása után a hadbíróaságnak adják át,

Felölös szerkesztő: Landesmann Miksa,
Szerkesztő: György Lajos.

Viszketegség, Sömör, Rüh

leggyorsabban elmulasztja a Dr. Flesch-féle eredeti

„BARNA-ZSIR“

Nincs szaga, nem piszkít. Mindig eredeti peesótes Dr. Flesch-félet kérjünk. Próbátégely 1-60 K, nagy tégely 3 K, családi tégely 9 K. — Kapható a helybeli gyógyszerárakban, vagy direkt a készítőnél rendelhető.

Dr. FLESCHE
„Korona” gyógyszerára Győr.

Eladó ház.

A Pálóczi-utca 7. számú ház, mely 2 szoba, konyha és mellékhelyiségből áll, eladó. Bővebbet ugyanott.

Makulatura-papír
könyvnyomóinkban kapható.

Elsőrangú halcsontos és halcsont nélküli

F Ű Z Ő K

legújabb façon szerint, valamint különféle
haskötők, hátegyenesítők, melltartók stb.

== mérték szerint készülnek ==

L O R B E R S A R O L T A
fűzőtermében Sátoraljaújhely, Kazinczy-utca 6. sz.

Saját készítményű kész fűzőkből nagy raktár.

Javítások és tisztítások pontosan készülnek.

Egy jó házból való fiu

tanulónak

::: könyvnyomdánkban :::

fizetéssel felvétetik.

Palicskó János

szobafestő, tapétázó és mázoló.

Első rendű munka a legszebb festőminták és tapetaszerű
festésekből a legmodernebb kivitelben.

Feltűnő ujdonságok! Legjobb anyagok!

Éakása . Sátoraljaújhely, Kossuth Sajos-utca 15. szám

Makulatura - papír

könyvnyomdánkban kapható.

Jótállás a biztos eredményért.

Törvényesen
védve.

Reitter Oszkár

nagybecskerekli ny. főkapitány és
fajbaromfi-tenyésztőnek
nagyszerű találmánya a

„PATKÁNIN“

patkányirtó-szer, (nem mérge) mely
emberre és háziállatokra nem ártalmas
sfőlmul minden
más irtószert. **1 doboz ára 5 K,**
mely elegendő körülbelül 60 patkány
kiirtásához. — Minden dobozhoz
használati utasítás van mellékelve.
Ismerető prospektust, melyben le van
írva, hogy különféle nagyságu gazda-
ságban hány adag használandó, —
kérésre ingyen küld a PATKÁNIN
gyár egyedüli elárusítója, a Torontáli
Agrárbank Részvénytársaság Nagy-
becskereken.

Szent László Püspök-Fürdő

Nagyvárad mellett

Fürdőüzem teljes

Kénes hévíz források termé-
szetes forrása 42°C kénes
hőforrását már 300 év óta
használgják bámulatos gyógy-
hatással köszvény, csúsz, csont-
bajok, női betegségek és más
fájdalmas betegségek ellen.

500 holdas fenyőerdő közvetlen
a virágos park mellett. Villany-
világítás az egész telepen és az
összes szobákban. Nagyszabású
nyári uszoda 26°C folyton befolyó
forrásvízzel, uszástanítás, nap-
fürdő, homokkura. — Fürdő-
ismertetőt küld az igazgatóság

Komzsik Sijajos, a fürdő bérlője.

Landesmann M. és Társa

≡ könyvnyomdája és papirkereskedése ≡
SÁTORALJAUJHELY, KAZINCZY-UTCA 5. SZ.

**Levélpapírok, számlák, fal-
ragaszok, meghívók, név-
jegyek és egyéb nyomdai
munkák a legpontosabban és
jutányos árban készíttetnek**

„Felsőmagyarországi Hirlap“ kiadóhivatala.

TELEFONSZÁM 10 Hirdetések jutányos árban felvétetnek TELEFONSZÁM 10